

ĐÓNG GÓP CỦA KHOA THỐNG KÊ - TRƯỜNG ĐẠI HỌC KTQD CHO NGÀNH THỐNG KÊ TRONG 45 NĂM QUA

TS. Nguyễn Văn Tiến
Phó Tổng cục Trưởng TCTK

Bốn mươi nhăm năm qua, cùng với sự nghiệp cách mạng của đất nước, Trường Đại học kinh tế quốc dân nói chung và khoa Thống kê nói riêng đã trải qua biết bao khó khăn, thách thức luôn kiên trì thực hiện mục tiêu đào tạo với phương châm 10 năm trồng cây, trăm năm trồng người, đã cung cấp cho xã hội nhiều thế hệ cán bộ đủ trình độ và năng lực đảm nhận công việc mà Đảng và Nhà nước giao phó trong từng thời kỳ. Có thể nói tuổi 45 của khoa Thống kê là tuổi trưởng thành, tuổi dày dặn kinh nghiệm nối tiếp những thành công, đó cũng chính là công lao đóng góp của biết bao thế hệ thầy cô giáo và sinh viên. Nếu nhìn lại những ngày đầu, từ khi thành lập Khoa Thống kê đã có nhiều cố gắng xây dựng và phát triển từ đội ngũ giáo viên, cải tiến mới chương trình giảng dạy, đến xây dựng cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại, mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế nhằm tạo điều kiện cho giáo viên, sinh viên của khoa Thống kê được tiếp cận quản lý tiên tiến và ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy và học tập. Nhờ đó, trong 4 thập kỷ qua và đặc biệt trong 15 năm đổi mới gần đây, cùng với nhà trường, khoa Thống kê đã đào tạo hàng ngàn cán bộ thống kê và quản lý có chất lượng cao đã cung cấp cho các ngành trong nền kinh tế quốc dân với nhiều loại hình đào tạo và cấp đào tạo, trong đó khá nhiều đồng chí thành đạt đã và đang giữ các cương vị chủ chốt trong các ngành các cấp ở cả TW và các địa phương, cũng chính vì thế khoa Thống kê đã xứng đáng nhận được nhiều phần thưởng cao quý của các cấp lãnh đạo Đảng và Nhà nước, cũng như của các ngành, các địa phương.

Từ khi thành lập đến nay, mỗi bước phát triển của ngành Thống kê đều có sự đóng góp to lớn của khoa Thống kê, của trường đại học Kinh tế quốc dân. Suốt thời kỳ dài từ khi được thành lập ngành Thống kê đã qua nhiều thời kỳ thay đổi về cơ cấu tổ chức, đặc biệt có 2 lần thay đổi quan trọng về tổ chức quản lý ngành. Thời kỳ 1974 - 1986 theo Nghị định 72 - CP ngày 5 - 4 - 1974 của Chính phủ quản lý ngành dọc từ Trung ương đến cấp huyện, đến năm 1986 lại chuyển về cho địa phương quản lý. Từ năm 1994 đến nay, theo Nghị định 23 - CP ngành Thống kê lại chuyển sang quản lý ngành dọc đến cấp huyện. Cứ mỗi lần thay đổi tổ chức lại một lần xáo trộn, nhiều cán bộ có chất lượng đã chuyển đi ngành khác và do đó số lượng cán bộ giảm dần, đặc biệt chính sách tinh giảm biên chế đã làm cho đội ngũ cán bộ ngành Thống kê từ 7800 người năm 1987 đến nay chỉ còn 5058 người và được bố trí ở 61 Cục Thống kê tỉnh, thành phố; 632 phòng Thống kê huyện, quận, 15 cục Vụ viện ở TW, 2 trường trung cấp Thống kê và một số đơn vị trực thuộc. Mặc dù bị giảm đi đáng kể về số lượng, nhưng với sự cố gắng của toàn ngành, trong đó có sự hợp tác đào tạo, bồi dưỡng và bổ sung cán bộ của trường và khoa Thống kê hàng năm nên đã giúp cho ngành Thống kê triển khai công việc hoàn thành tốt nhiệm vụ. Có thể nói, các thế hệ cán bộ công chức ngành Thống kê Việt Nam, đặc biệt là cán bộ chủ chốt như: lãnh đạo Tổng cục, lãnh đạo các Vụ, Viện Văn phòng, các trường trung cấp thống kê và lãnh đạo các cục Thống kê địa phương phần lớn là

những sinh viên của trường và khoa Thống kê và cũng lần lượt nối tiếp nhau, kế cận nhau trong suốt 1/2 thế kỷ qua. Các anh chị từ khoá 1 đến khoá 5 hầu hết đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo đảm thông tin kinh tế xã hội cho Đảng và Nhà nước ở thời kỳ cách mạng sôi động nhất, nay đã nghỉ hưu. Tiếp đến là các khoá sinh viên 6, 7, 8 đến khoá 35, đã và đang phấn đấu đầy sáng tạo để đáp ứng thông tin phục vụ ngày càng tốt hơn yêu cầu quản lý của Đảng và Nhà nước trong điều kiện quản lý nền kinh tế theo cơ chế thị trường, mở cửa, hội nhập quốc tế và khu vực. Các con số phân tích quá trình đào tạo cán bộ ngành Thống kê hiện nay cho thấy: Trong số 5058 người, có 45,8% trình độ đại học công tác ở các đơn vị nghiệp vụ thuộc Tổng cục Thống kê; 30 đồng chí có trình độ trên đại học thì khoảng hơn một nửa được đào tạo tại trường.

Tính riêng số cán bộ, chủ chốt đang công tác ở ngành Thống kê được đào tạo tại trường và khoa Thống kê:

- Tổng số 179 cán bộ chủ chốt – được đào tạo, tại khoa là 113 = 63%;

- Lãnh đạo Tổng cục – 2 đồng chí thì cả 2 đào tạo tại khoa = 100%;

- Vụ trưởng và tương đương: tổng số 18 – có 15 đào tạo tại khoa = 88,8%;

- Phó vụ trưởng và tương đương: tổng số 27 - đào tạo tại khoa 18 đồng chí = 66,6%;

- Cục trưởng cục Thống kê tỉnh thành phố: Tổng số 61 - đào tạo tại khoa 37 đồng chí = 61%;

- Phó Cục trưởng cục Thống kê tỉnh thành phố: Tổng số 71 - đào tạo tại khoa 40 đồng chí = 56%;

Và nếu cộng thêm 17 đồng chí được đào tạo tại khoa Thống kê trường Đại học Kinh tế Tp.HCM thì tỷ lệ được đào tạo ở 2 khoa thống kê của 2 trường là 80,0%.

Những số liệu trên đây đã chứng tỏ rằng, khoa Thống kê cũng như trường đại học Kinh tế quốc dân Hà Nội luôn có vai trò hết sức quan trọng trong việc đào tạo, cung cấp nguồn cán bộ rất lớn cho xã hội nói chung và cho ngành Thống kê Việt Nam nói riêng. Các thế hệ sinh viên ra trường đã đóng góp to lớn cho sự nghiệp cách mạng của đất nước, và đóng góp xứng đáng cho khoa học quản lý kinh tế và cho sự nghiệp phát triển kinh tế.

Khoa Thống kê và Tổng cục Thống kê tuy một bên thuộc lĩnh vực đào tạo và một bên thuộc lĩnh vực sử dụng cán bộ, nhưng lại có mối quan hệ nhân quả với nhau. Trong nhiều thập kỷ qua cùng với quá trình phát triển và trưởng thành, ngành Thống kê và khoa Thống kê luôn luôn có mối quan hệ và sự hợp tác trong việc đào tạo và sử dụng đội ngũ cán bộ thống kê, đã kết hợp chặt chẽ giữa lý luận và thực tiễn công tác thống kê trong mỗi thời kỳ. Khá nhiều sinh viên thống kê tốt nghiệp, khi ra trường về công tác trong ngành Thống kê đã nhanh chóng tiếp cận thực tế và phát huy được tác dụng, làm việc có hiệu quả. Tuy nhiên, cũng còn một số khi ra trường mới chỉ nắm vững lý luận đơn thuần, vẫn còn khoảng cách khá xa giữa lý luận và thực tiễn. Những cán bộ này thường thiếu kiến thức tổng hợp quản lý kinh tế, trình độ tiếng Anh và vi tính còn hạn chế, đặc biệt là chưa đủ khả năng độc lập trong triển khai công việc được giao. Thực tế trên cũng đòi hỏi sự phối kết hợp chặt chẽ giữa khoa Thống kê và Tổng cục Thống kê. Khoa Thống kê cần tiếp tục đầu tư nghiên cứu để hoàn thiện và nâng cao hơn nữa nội dung giảng dạy, chương trình giảng dạy, bổ sung những môn học mới theo yêu cầu đòi hỏi của thực tế hiện nay, phương pháp giảng dạy cần tăng cường hơn nữa việc kết hợp giữa lý thuyết với

thực hành, sao cho các sinh viên tốt nghiệp ra trường nhanh chóng tiếp cận với thực tế, đảm nhận công việc một cách độc lập mà không phải mất nhiều thời gian học việc, tập sự.

Tổng cục Thống kê cần phối hợp với nhà trường và khoa Thống kê trong quá trình đào tạo là một trong những nhiệm vụ không thể thiếu được của ngành Thống kê nhằm kế thừa và bổ sung thường xuyên đội ngũ cán bộ đủ trình độ năng lực. Tổng cục Thống kê sẽ tiếp tục tạo điều kiện và phối hợp với nhà trường và khoa Thống kê

trong việc triển khai các hình thức đào tạo, các bậc đào tạo phối hợp trong nghiên cứu khoa học và đặc biệt là tạo điều kiện cho các thầy cô giáo và sinh viên được tiếp cận với thực tế các hoạt động thống kê để có nhiều cơ hội vận dụng lý luận với thực tiễn. Với phương châm này, chúng tôi tin tưởng rằng trong một tương lai không xa, nhà trường và khoa Thống kê sẽ tiếp tục cung cấp cho xã hội và ngành Thống kê một đội ngũ cán bộ có chất lượng, đủ khả năng để hoàn thành nhiệm vụ theo yêu cầu của Đảng và Nhà nước.